

Teatre i dansa

És ella la que decideix

Marc Chornet dirigeix
Alba José en el paper de
Yerma al Teatre Akadèmia.
Andreu Gomila descobreix
qui és l'actriu

FA UNS SIS anys, Alba José va decidir acomplir el seu somni. Tenia plaça de mestra d'escola, una vida assegurada al davant, nòmina a final de mes, uns companys de feina que l'estimaven... però el que li ericava la pell era el teatre. Al Prat de Llobregat, havia fet cosetes amb Teatre Kaddish i sabia que allò era el que volia ser: actriu. Va renunciar al lloc de treball i es va matricular a l'Institut del Teatre. I ara fa dos anys que va acabar, en té 29 i ja la trobem a punt d'estrenar *Yerma* al Teatre Akadèmia amb la tropa amb qui ha compartit passions i aprenentatge des que va acabar els estudis: Projecte Ingenu.

Encara que sembli estrofolari, José i la Yerma que va inventar Federico García Lorca

als anys 30 tenen moltes coses en comú: són dues dones que prenen decisions, subjectes de la història. "Ella és l'artífex total de tot el que passa: tot passa per Yerma i perquè Yerma ho vol", assegura. El personatge és una dona de l'edat de l'actriu que vol tenir un fill, però topa amb la infertilitat del marit a qui, a més a més, no estima. És una dona que està casada amb Juan i vol ser mare. Com moltes, vaja. Encara que davant les dificultats, com que no veu acomplert el seu somni, pren decisions. Ningú no la pressiona, tanmateix,

ens recorda l'actriu: els altres personatges li diuen que no es capfiqui, que té altres opcions a la vida i que tot passarà. Ella no els fa cas, sorruda. I acabarà, com deuen saber (és un clàssic), matant el marit. Vaja, que arriba a les últimes conseqüències.

No cal ser massa suspicaç per esbrinar que quan el director de la peça, Marc Chornet, li va dir que havia de ficar-se en la pell de Yerma, a José se li va caure el món a sobre. Va pensar en Núria Espert, va recordar que Margarida Xirgu havia estat l'encarregada d'estrenar-la. Va sentir el pes de la

**"He entrat
dins un
túnel per
entendre
cada
paraula,
cada
pausa"**

→ *Yerma*. Teatre
Akadèmia. Fins al 2
d'abril. 18-22 €.

tradició alhora que pensava que tenia una bona oportunitat, aquella que esperen moltes noies que comencen en això de la interpretació. Diu que ser *Yerma* ha estat un camí, “entrar dins un túnel per mirar d’entendre cada paraula, cada moment, cada pausa”. “L’he assumit des de la ingenuïtat, des de l’esperança”, madura. Havia vist *Yermas* fosques, però José està convençuda que el personatge de Lorca no és així: “Ella creu que les coses canviaran, no es rendeix”.

El repte va ser matar. Fora bromes. L’actriu necessitava una justificació que no trobava en el text, alguna cosa que li fes pujar l’adrenalina, fins que en un assaig li va brotar un atac visceral, quan va passar del desencís total a l’esperança. En aquell moment precís va copsar la irracionalitat del gest de *Yerma*, va ser *Yerma*... I li va sortir “una força” insòlita que la va convertir, finalment, en una homicida. Aquí, en aquest instant fatal, és on cau tot el pes de l’obra.

Ja sabem que Lorca no és fàcil, que et fa caminar per la corda fluixa del llenguatge poètic i l’acció descarnada –recordin la versió d’*El público* de Rigola!-. És un poeta que també va escriure teatre. Alba José diu que el de Granada “és un paraigua on no et pots mullar” i en destaca el caire sintètic i expressiu del seu verb miraculós. A ella, li va costar assumir el seu lirisme, introduir sense daltabaixos els poemes que Lorca desgrana dins la peça com si res. I tots aquells símbols, la font, la llet, la pluja, la sorra, que es refereixen a la vida, la maternitat, la frustració...

Se’n sortirà? “La meua carrera és a foc lent”, diu l’actriu. “Sóc un llenç en blanc per pintar”, afegeix, potser imbuïda de la poètica lorquiana. Ha fet una mica de cine, una mica de televisió. I podríem dir que la seva vida artística està començant. Que al primer replà hi hagi *Yerma* no està gens malament. ■

DAVID RIJANO

BAIRTS

BARCELONA ARTS ON STAGE

16 de març

HINDI ZAHRA

GUITAR BCN 2017

25 de març

MUCHACHITO & LA BANDA DEL JIRO

GUITAR BCN 2017

30 de març

AN EVENING WITH DAMIEN JURADO

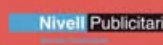
GUITAR BCN 2017

7 d'abril

UTE LEMPER

GUITAR BCN 2017

Horari taquilles. De dimecres a divendres de 17 a 20 hores
i 2 hores abans de cada espectacle. T. 93 324 84 92